

RAPPORT FRA TAKSERING AV RYPER I VINGELEN 2018

Taksering ble gjennomført 11. og 12. august i Gjersjøhøa og 18. og 19. august i Ørvilldalen.

Antall linjer i Gjersjøhøa   6
Takseringslinjer i meter   19 600

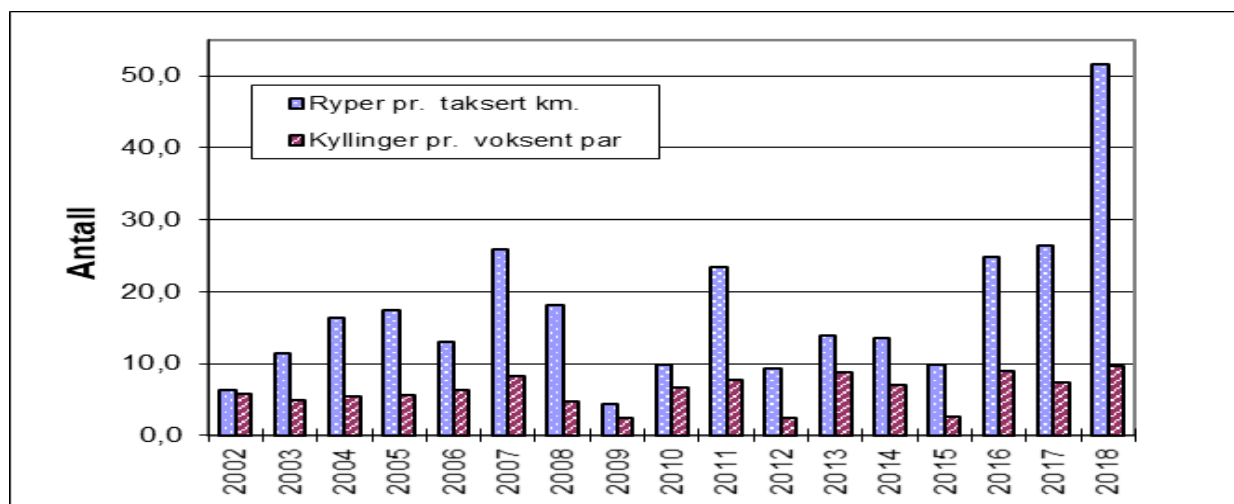
Antall linjer i Ørvilldalen   7
Takseringslinjer i meter   28 000

Værforholdene var, med tanke på hundenes muligheter for å finne rypene, gode både under takseringen i Gjersjøhøa og Ørvilldalen.

Takseringa viser en svært god bestand av voksenfugl og en særdeles god produksjon av kyllinger. I begge områdene ble det registrert noen små kyllinger som stammer fra omlagte kull. Det store bildet er likevel entydig positivt med mange og store kyllinger i hvert kull. Det ble observert noen smågnagere, både lemen og mus. Det ble observert noen rovfugler men ikke mer enn vanlig. I hovedsak jordugle og tårnfalk. Dette er arter som ikke beskatter rype i særlig grad.

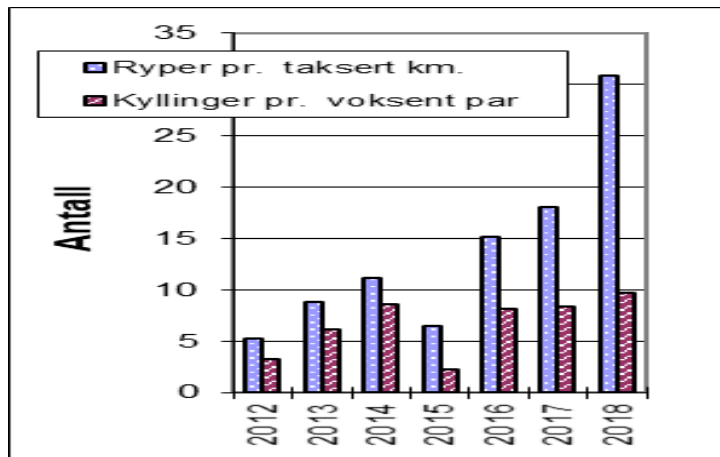
Statistikkdata for Ørvilldalen

År	Antall observasjoner	Antall voksne	Antall kyllinger	Antall ryper	Ryper pr. taksert km	Ryper pr. km ²	Kyllinger pr. 2 voksne
2002	37	46	133	179	6,3	36	5,8
2003	74	94	232	326	11,5	68	4,9
2004	93	121	335	456	16,3	89	5,5
2005	104	130	361	491	17,5	86	5,6
2006	61	88	275	363	13,0	60	6,3
2007	95	140	581	721	25,8	152	8,3
2008	99	149	357	506	18,1	79	4,8
2009	34	57	67	124	4,4	11	2,4
2010	38	63	211	274	9,8	40	6,7
2011	77	134	525	659	23,5	87	7,8
2012	76	119	141	260	9,3	34	2,4
2013	66	72	318	390	13,9	42	8,8
2014	51	84	294	378	13,5	52	7,0
2015	77	119	159	278	9,9	38	2,7
2016	85	127	566	693	24,8	98	8,9
2017	95	157	582	739	26,4	98	7,4
2018	154	247	1199	1446	51,6		9,7

Statistikdata for Gjersjøhøa

År	Antall observasjoner	Antall voksne	Antall kyllinger	Antall ryper	Ryper pr. taksert km	Ryper pr. km ²	Kyllinger pr. 2 voksne
2012	21	30	48	78	5,3	23	3,2
2013	33	42	131	173	8,8	33	6,2
2014	31	41	177	218	11,1	44	8,6
2015	41	60	68	128	6,5	27	2,3
2016	42	58	238	296	15,2	62	8,2
2017	49	68	286	354	18,1	69	8,4
2018	72	103	501	604	30,9		9,7

Taksørenes vurdering:

Reproduksjon/overlevelse

Antallet kyllinger i en høstbestand påvirkes av mange faktorer. De 3 viktigste er størrelsen på stamfuglbestanden, mengden rovdyr som beskatter ryper samt været på våren og forsommeren. Stamfuglbestanden er god som følge av god rypebestand i 2017. Det er en brukbar bestand av smågnagere. Dette avlaster beskatningen fra rovdyr på både kyllinger og voksenfugl. Bestanden av rovfugl i fjellet ligger på nivå med 2017 på tross av flere smågnagere. Været har i år vært særdeles varmt fra tidlig vår og ut sommeren. Alle viktige faktorer drar da i samme retning.

Bestandsvurdering

I begge takseringsområdene viser statistikken ny takseringsrekord for stamfuglbestanden. Dette var ventet etter 2 år med god produksjon. Som følge av en enormt god produksjon av kyllinger i år er det også satt ny rekord for totalbestanden med tilnærmet en fordobling fra de tidligere toppårene 2007 og 2017.

Konklusjonen er at rypebestanden i 2018 er vesentlig bedre enn noe vi har opplevd i de siste tiårene. Sannsynlig må vi helt tilbake til de beste årene på 80-tallet for å finne sammenlignbare bestander i våre områder.

Årets taksering viser i klartekst at ved en fornuftig forvaltning, med fokus på lavt jaktuttak i bunnårene og en viss predator kontroll, kan bærekraftige rypebestander opprettholdes over tid også i våre dager.

20. august 2018

Per Østigård